

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/110/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822201136
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3822201136.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľky: J., zast. S., o potvrdenie vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 4. augusta 2022, č.k. 18Vyd/1/2022-14, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným uznesením súd prvej inštancie v horeuvedenej veci výrokom I. návrh navrhovateľky na potvrdenie vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 25.03.2022 domáhala vydania uznesenia o potvrdení vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, spočívajúceho v práve vlastníka nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. S., a to parcely č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 591 m², parcely č. XXX - záhrada o výmere 942 m² a parcely č. XXX - záhrada o výmere 134 m², všetko ako parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, umiestnenie pozemkov: 1, zapísaných v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade N., odbore katastrálnom na LV č. XXX, užívať parcelu č. XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 974 m², ako parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu, umiestnenie pozemku: 2, zapísanej v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade N., odbore katastrálnom na LV č. XXXX, tiež parcelu č. XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 821 m², ako parcela registra „E“ evidovanú na mape určeného operátu, umiestnenie pozemku: 2, zapísanú v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade N., odbore katastrálnom na LV č. XXXX za účelom prechodu a prejazdu k označeným, v jej vlastníctve sa nachádzajúcim nehnuteľnostiam. Za deň nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k parcele č. XX a k parcele č. XX, označila deň 28. február 2011, t.j. deň nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam priamym právnym predchodcom navrhovateľky. Dôvodila tým, že ako výlučná vlastníčka označených nehnuteľností, ktoré nadobudla darovacou zmluvou v roku 2018 od T. K., nar. XX.XX.XXXX, ktorý uvedené nehnuteľnosti nadobudol na základe osvedčenia o dedičstve D XX/XX, D not X/XX, v rámci dedičského konania po poručiťelovi C. K. (zomrelom dňa XX. decembra XXXX), má jediný možný prístup z verejnej komunikácie na svoje nehnuteľnosti cez parcelu č. XX (evidovanú na LV č. XXXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 974 m², ako parcela registra „E“) a parcelu č. XX (parcela registra EKN č. XX je duplicitne evidovaná s časťou parcely registra EKN č. XX evidovanú na LV č. XXXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 821 m², ako parcela registra „E“). Poukázala na skutočnosť, že od nepamäti bol prístup k nehnuteľnostiam riešený len cez parcelu č. XX a takto ho využívali právni predchodcovia navrhovateľky a to T. K., tiež jeho právny predchodca C. K., z ktorého dôvodu je presvedčená, že v dobrej viere došlo k vydržaniu práva zodpovedajúceho

vecnému bremenu predchádzajúcimi vlastníkmi v podobe prechodu a prejazdu cez parcelu č. XX, ako aj parcelu č. XX v prospech vlastníkov nehnuteľností, ktoré v súčasnosti vlastní ona.

3. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa ust. § 359a, § 359d ods. 2, § 359e ods. 2, 3, § 359f ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 130 ods. 1, §132 ods.1, §134 ods.1, § 151o ods. 1, § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z produkovaných skutkových tvrdení a predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že návrhu navrhovateľky nie je možné vyhovieť, keďže neosvedčila splnenie kumulatívne všetkých hmotnoprávných predpokladov vydržania požadovaného práva, teda konkrétne, že neosvedčila nadobudnutie práva zodpovedajúceho tvrdenému vecnému bremenu. V návrhu pri opísaní podstatných skutočností pre vydržanie z hľadiska zákona nepreukázala (a ani neuviedla) existenciu titulu, aspoň domnelého, na základe ktorého by ona, alebo jej právni predchodcovia nadobudli právo zodpovedajúce vecnému bremenu, s odkazom na ktorý by mohli byť dobromyseľní v tom, že im tvrdené právo patrí. Na úspech podaného návrhu vo veci vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nestačí preukázať, či tvrdiť, že niekto chodí po stanovenú vydržaciú dobu cez cudzí pozemok. Dokonca ani dlhodobé (aj keď nerušené) vykonávanie práva, prípadne, že bolo vykonávané „od nepamäti“ právnymi predchodcami a samotnou navrhovateľkou (ako to tvrdila), na vydržanie príslušného práva nepostačuje. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve chôdze a prejazdu nemôže nadobudnúť výkonom práva (vydržaním) ani ten, kto užíva cudzí pozemok v domnení, že ide o verejnú cestu (Ro NS ČR z 18. 7. 2005, sp. zn. 22 Cdo 2887/2004). Súd prvej inštancie teda konštatoval, že navrhovateľka neosvedčila splnenie predpokladov pre nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, v dôsledku čoho neboli splnené predpoklady na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods.1 CMP, preto návrh navrhovateľky v zmysle § 359e ods. 2 CMP zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP.

4. Uznesenie súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadla navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu zmenu napadnutého rozhodnutia tak, že odvolací súd jej potvrdí vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v znení, v akom požadovala a bude jej priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, prípadne navrhovala zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietala správnosť právneho názoru súdu prvej inštancie na ktorom založil svoje rozhodnutie, spochybnila postup súdu, keď tento nevykonal absolútne žiadne dokazovanie, návrh zamietol len na základe tvrdení, ktoré uviedla v podanom návrhu a to napriek tomu, že z ust. § 359e ods. 1 CMP vyplýva, že súd môže sám vykonať potrebné riešenia na správne a úplné zistenie skutkového stavu. Postup súdu prvej inštancie podľa jej názoru vykazuje znaky odmietnutia jej spravodlivosti, porušenie práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Namietala absenciu vykonania akéhokoľvek dokazovania. Podľa jej názoru súd prvej inštancie pochybil, keď v potrebnom rozsahu neprihliadol na jej argumenty prostredníctvom ktorých sa domáhala zabezpečenia prístupu na nehnuteľnosti a tieto práva užívať. V konkrétnostiach poukazuje na tvrdenia o jej výlučnom vlastníctve v spoluvlastníckom podiele celkom 1/1 nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. J., a to parcely č. XXX/X, č. XXX a č. XXX evidovaných na LV č. XXX, že tieto nehnuteľnosti nadobudla do vlastníctva darovacou zmluvou v roku 2018 od T. K., ktorý uvedené nehnuteľnosti nadobudol na základe osvedčenia o dedičstve D XX/XX, D not X/XX v rámci dedičského konania po poručiťelovi C. K., ktoré nemožno považovať za sporné, rovnako ako ani skutočností týkajúcich sa tvrdení, že jediný reálny prístup z verejnej komunikácie na nehnuteľnosti je možný len cez parcelu č. XX a parcelu č. XX, vlastníctvo ku ktorým je v dôsledku duplicitného zápisu v katastri sporné. Na podporu svojich tvrdení priložila ako dôkaz snímku z katastrálnej mapy. K záveru súdu prvej inštancie, že neosvedčila svoju dobromyseľnosť pri vydržaní práva zodpovedajúceho vecnému bremenu pre absentujúci právny titul nadobudnutia práva uviedla, že podľa jej názoru z hľadiska platného práva sa takéto právo nemusí nadobúdať vždy písomnou zmluvou (a je aj logické, že nemôže, nakoľko ak by v tomto prípade právo zodpovedajúce vecnému bremenu vzniklo písomnou zmluvou, nebola by nútená podať takýto návrh na osvedčenie práva zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním). V minulosti bolo úplne bežné, že sa nielen takéto práva, ale napr. aj vlastnícke práva, nadobúdali aj iným spôsobom, ako písomnou zmluvou. Preto nemožno pochybovať o dobromyseľnosti predchodcov navrhovateľky, že im toto právo prechodu a prejazdu patrí, nakoľko nebolo možné použiť iný prístup na nehnuteľnosti navrhovateľky. Toto právo bolo zaužívané a k jeho nadobudnutiu formou vydržania nemôže byť potrebný ani „neplatný“ právny titul. Práve naopak, vznikol dobrovoľným dlhodobým užívaním a rešpektovaním tohto práva zo strany všetkých bývalých spoluvlastníkov parcely č. XX a parcely č. XX. Nebolo preto spochybnené ani sporné,

že v dobrej viere došlo k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vlastníckmi nehnuteľnosťmi nachádzajúcich sa v k.ú. J. a to parcely č. XXX/X, č. XXX a č. XXX zapísaných na LV č. XXX a to práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spočívajúcemu v práve vlastníka uvedených nehnuteľností užívať parcelu č. XX ako aj parcelu č. XX za účelom prechodu a prejazdu k nehnuteľnostiam. Z uvedených dôvodov preto súd prvej inštancie nezistil dostatočne skutkový stav pre nevykonanie dokazovania, vyvodil tak nesprávne skutkové závery, ktoré vo výsledku tiež nesprávne právne posúdil, rozhodnutie tiež nedostatočne odôvodnil, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie súdu vo veci samej (odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods.1 písm. b/,d/, e/, f/ a h/ CSP - porušenie práva na spravodlivý proces, existencia inej vady, nevykonanie dôkazov, nesprávne skutkové a právne závery na ktorých založil súd svoje rozhodnutie).

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP") bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

6. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

7. Vychádzajúc z obsahu spisu, navrhovateľka v zmysle ňou formulovaného návrhu sa domáhala vydania rozhodnutia o potvrdení vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spočívajúceho v práve vlastníka nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. J., a to parcely č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 591 m², parcely č. XXX - záhrada o výmere 942 m² a parcely č. XXX - záhrada o výmere 134 m², všetko ako parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, umiestnenie pozemkov: 1, zapísané v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade N., odbore katastrálnom na LV č. XXX užívať parcelu č. XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 974 m², ako parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu, umiestnenie pozemku: 2, zapísané v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade N., odbore katastrálnom na LV č. XXXX ako aj parcelu č. XX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 821 m², ako parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu, umiestnenie pozemku: 2, v katastri nehnuteľností na Okresnom úrade N., odbore katastrálnom na LV č. XXXX, a to v podobe prechodu a prejazdu k označeným, v jej vlastníctve sa nachádzajúcim nehnuteľnostiam, považujúc za deň nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k parcele č. XX a k parcele č. XX deň 28. február 2011, t.j. deň nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam priamym právnym predchodcom navrhovateľky (T. K.) tvrdiac, že ide o jediný prístup k identifikovaným nehnuteľnostiam, ktorý bol od nepamäti využívaný aj jej právnymi predchodcami, zároveň uvádzajúc spornosť vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré majú byť vecným bremenom zaťažené v dôsledku duplicitného zápisu v katastri nehnuteľností. Spolu s návrhom predložila listinné doklady - výpisy z katastra nehnuteľností, t.j. LV týkajúce sa dotknutých nehnuteľností, informatívne kópie z mapy z k.ú. J., oznámenie Okresného úradu N., katastrálny odbor zo dňa 28.06.2018, osvedčenie o dedičstve sp. zn. A D not X/XX v dedičskej veci po neb. C. K., darovaciu zmluvu medzi T. K. a J. H. rod. K., protokol o oprave chýb zo dňa 12.08.2021, kúpnu zmluvu zo dňa 05.03.1974.

8. Súd prvej inštancie návrh navrhovateľky zamietol, založiac svoje rozhodnutie na závere, že navrhovateľka neosvedčila (ani netvrdila) existenciu nadobúdacieho titulu, od ktorého odvodzovala existenciu práva zodpovedajúceho výkonu vecného bremena spočívajúceho v prechode a prejazde cez parcely č. XX a č. XX k nehnuteľnostiam - parcelám č. XXX/X, č. XXX a č. XXX nachádzajúcich sa v k. ú. J., čím neboli splnené zákonné predpoklady pre záver o vydržaní tohto práva a jeho následné potvrdenie (§ 359e ods. 2, 3 CMP).

9. Vychádzajúc z obsahu odvolania, navrhovateľka v podanom odvolaní uplatňuje dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP (nesprávnym procesným postupom bolo znemožnené navrhovateľke, aby uskutočnila svoje patriace procesné práva v takej miere, že došlo

k porušeniu ich práva na spravodlivý proces, nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, nevykonanie dôkazov, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávnych skutkových a právnych záverov).

10. Pokiaľ ide o uplatnené dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a d/ CSP (porušenie práva na spravodlivý proces/existencia tzv. inej vady) z hľadiska ich možného naplnenia (posúdiac obsah odvolania), je možné pod tieto subsumovať jej tvrdenia o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktoré označuje ako nezrozumiteľné, nejasné, zmätočné, tiež svojvoľné, rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a pod..

11. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje (ako to vo svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje tiež ústavný súd), aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08). 12. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

12. Odôvodňovanie súdnych rozhodnutí je teda síce nesporne súčasťou práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a článku 46 ods. 1 Ústavy SR, avšak len v situácii, keď z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť dôvody, pre ktoré bolo (ne)vyhovené uplatnenému nároku, čím je pre účastníkov veľmi obtiažne pochopiť takéto rozhodnutie, nemožno vylúčiť, že rozhodnutie, z ktorého nie je možné aspoň v základných rysoch zistiť, akými úvahami sa súd pri formulovaní výroku spravoval, treba považovať za nepreskúmateľné. Výkladom toho, či nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá vadu konania spočívajúcu v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom (porušenie práva na spravodlivý proces), následkom zistenia ktorej je zrušujúce rozhodnutie, resp. či ide len o tzv. inú vadu konania, sa zaoberalo aj Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na zasadnutí konanom dňa 3. decembra 2015 a prijalo stanovisko, ktoré je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“, vychádzajúc z ktorého teda len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá dôvod na odvolanie spočívajúci v porušení práva na spravodlivý proces (predtým v odňatí možnosti účastníkovi konať pred súdom) uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, inak ide o tzv. inú vadu konania (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), v súvislosti s čím je potrebné vždy skúmať mieru (intenzitu) nepreskúmateľnosti, ktorou táto vada poškodí účastníka konania na jeho ústavných právach, teda v každej konkrétnej veci individuálne zodpovedať otázku, do akej miery možno nepreskúmateľnosť rozhodnutia posudzovať ako tzv. inú vadu a do akej miery ho možno posudzovať ako odňatie možnosti konať pred súdom, resp. porušenie práva na spravodlivý proces.

13. Preskúmaním obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nevhliadol dôvodnosť pre uplatnenie druhej vety citovaného stanoviska R 2/2016. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nevykazuje znaky vady ani zásadnej, ani podstatnej, aby bolo možné dospieť k záveru o

porušení práva na spravodlivý proces, ale ani tzv. inej vady, ktorá by bola spôsobilou k záveru o vecnej nesprávnosti napadnutého rozhodnutia. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia dal odpoveď na zásadné právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, vytvoriac rámcovo dostatočný podklad pre uskutočnenie jeho prieskumu v odvolacom konaní, splňajúc parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami danými ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom odvolací súd nezistil, žeby tieto závery boli zjavne neodôvodnené, či neakceptovateľné, nevyplýva z nich ani jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Obsah spisového materiálu v predmetnom súdnom konaní zároveň pripúšťa interpretáciu faktov a posúdenie relevantných právnych otázok tak, ako sú v posudzovanej veci prezentované súdom prvej inštancie. Skutočnosť, že odvolateľka sa s názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje, nemôže sama o sebe viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, či zmatečnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, či rozporu s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, tiež čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

14. Z hľadiska námietky o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie, tak nebolo možné prijať záver o naplnení uplatneného odvolacieho dôvodu uvedeného tak v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, ako ani pod písm. d/ CSP.

15. Pokiaľ ide o uplatnenie dôvodu na odvolanie uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP (nevykonanie navrhovaných relevantných dôkazov) dôvodnosť jeho uplatnenia znemožňuje z hľadiska odvolacieho prieskumu fakt, že navrhovateľka v odvolaní nekonkretizuje žiadny dôkaz, ktorý by bola navrhla súdu vykonať a tento ho nevykonala.

16. Pokiaľ ide o námietky navrhovateľky spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie mal nesprávne procesne postupovať v tom, že zamietol jej návrh napriek tomu, že nevykonala žiadne dokazovanie, ktorého vykonanie mu umožňuje § 359e ods. 1 CMP, ani vo vzťahu k nim nemožno konštatovať či už naplnenie dôvodu na odvolanie uvedeného v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, či e/ CSP (pokiaľ k ich naplneniu týmito tvrdeniami smerovala). Vychádzajúc zo znenia ust. § 359e ods. 1 veta druhá CMP, je totiž na úvahe súdu prvej inštancie (nejde o obligatórne mu stanovenú povinnosť), či sám vzhľadom na okolnosti (keďže povinnosť navrhovateľa osvedčiť skutočnosť o nadobudnutí tvrdeného práva vydržaním je jednoznačne daná ust. § 359d ods. 2 CMP) vykoná šetrenia na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa (predpokladom toho samozrejme je, že sú prítomné), alebo môže (teda nemá takú povinnosť) vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním. Vychádzajúc z ods. 2 uvedeného ustanovenia, ak súd zistí, že nie sú splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods. 1, t.j. v prípade, ak dospeje k záveru, že navrhovateľ neosvedčil skutočnosť potrebnú pre záver o vydržaní tvrdeného práva, návrh bez ďalšieho zamietne, k čomu došlo opodstatnene tiež v okolnostiach danej veci, pričom vzhľadom na tieto okolnosti, odvolací súd nevidí vo zvolenom postupe súdu prvej inštancie žiadny rozpor so zákonom a pokiaľ ho súd prvej inštancie zvolil, ide to plne na ťarchu odvolateľky. Samotné obmedzenie vlastníka nehnuteľnej veci, ktoré má byť vecným bremenom dotknuté, nie je určujúcim znakom inštitútu vecného bremena. Vo všeobecnosti môže byť obsahom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu aj právo prechádzať cez určitý pozemok, avšak sama skutočnosť, že sa niekto správa spôsobom, ktorý napĺňa možný obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (napríklad prechádza cez cudzí pozemok) ešte neznamená, že je držiteľom vecného práva. Faktické prechádzanie cez pozemok sa v praxi môže uskutočňovať na základe rôznych právnych titulov (ústnej, či písomnej zmluvy, nájomnej zmluvy a ďalších) a patrilo k povinnosti navrhovateľky predpísanej ust. § 359e ods. 2 CMP minimálne tvrdiť skutočnosť týkajúcu sa tiež nadobúdacieho právneho titulu (vo vzťahu k vecnému bremenu) svedčiace v tomto smere v prospech opodstatnenej domnienky, že jej právo zodpovedajúce vecnému bremenu prináleží, ktoré však v podanom návrhu absentovali a tvrdenia o tom, že sa dotknuté nehnuteľnosti využívali na prístup k t.č. jej vlastnícky patriacim nehnuteľnostiam, ich jednak nemohli nahradiť a jednak ani neboli osvedčené. Pri absencii takýchto potrebných tvrdení, potom nebol opodstatnený postup na výzvu o ich preukázaní, či šetrení súdom niečoho, existenciu čoho netvrdí (ani nešpecifikuje) samotná navrhovateľka napriek tomu, že to zákon od nej vyžadoval. Nevykonanie šetrenia na overenie správnosti existujúcich tvrdení navrhovateľky, za absencie ďalších rozhodujúcich tvrdení, by bolo nadbytočné a neúčelné. Nakoniec, pokiaľ by aj bolo možné teoretizovať o tom, či mal/mohol súd prvej inštancie jej adresovať výzvu na doplnenie (keďže nemohol šetriť niečo, čo navrhovateľka ani netvrdila), táto pri vedomosti o tom, aký nedostatok viedol k zamietnutiu jej návrhu, mala v rámci odvolacieho konania

vytvorený adekvátny priestor na to, aby absentujúce tvrdenia o nadobúdacom titule doplnila, čo však neurobila. Jej odvolanie je síce rozsahom obsiahle, avšak neobsahujúce zákonom vyžadované skutočnosti, čo len nasvedčuje v prospech správne zvoleného postupu súdu prvej inštancie. Postup súdu prvej inštancie tak nevykazuje znaky odmietnutia jej spravodlivosti, porušenia práva na súdnu a inú právnu ochranu, či práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

17. Ťažiskovo navrhovateľka namietala aj nesprávne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie (odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP).

18. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

19. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

20. Odvolací súd posúdil relevantnosť vyššie uvedených odvolacích dôvodov v kontexte s tým, či súd prvej inštancie z dostupných skutočností vyvodil správne skutkové zistenia a či tieto subsumoval pod správne právne predpisy a dospel k záveru, že ani v tomto smere nemožno súdu prvej inštancie z hľadiska vecných záverov na ktorých založil svoje rozhodnutie nič vytknúť. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových zisteniach a právnych záveroch nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu v podrobnostiach odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby tak nadbytočne neopakoval všetky známe skutočnosti posudzovanej veci spolu so správnou citáciou právnych predpisov, ktoré ich sprevádzajú. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a zodpovedajúcimi argumentmi podporujúce záver o jeho vecnej správnosti, čo neindikovalo k inému, ako potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu (§ 387 ods. 1 CSP).

21. Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie a s prihliadnutím na obsah odvolania, uvádza odvolací súd uvádza nasledovné:

22. Civilný mimosporový poriadok bol zák. č. 68/2021 Z.z. novelizovaný s účinnosťou od 01.05.2021, ktorým bolo zavedené konanie o potvrdení vydržania (§ 359a až § 359k CMP). Okrem všeobecných náležitostí návrhu tento má obsahovať aj osobitné náležitosti (§ 359d ods. 2 CMP), a to predovšetkým pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností a označenie dôkazov na ich preukázanie. Znamená to opísanie rozhodujúcich skutočností do takej hĺbky (podrobností), aby z nich tvrdené právo navrhovateľky vyplývalo. Ide o skutočnosti, z ktorých vyplýva, že navrhovateľka splnila všetky predpoklady pre nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním a to v takej kvalite, že sú spôsobilé k vydaniu súdneho rozhodnutia o jeho potvrdení.

23. Aj keď právna úprava vydržania je súčasťou právneho poriadku a spolu s ním podlieha zmenám zodpovedajúcim stupňu vývoja spoločnosti, možno vo všeobecnosti konštatovať, že predpoklady vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, sú totožné s predpokladmi nevyhnutnými pre vydržanie vlastníckeho práva. Vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu patrí k originálnym

spôsobom nadobudnutia tohto vecného práva a pojmovo predstavuje jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej dlhodobej držby oprávnenou osobou, ktorá nie je vlastníkom. Podmienkou vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je oprávnená držba trvajúca po zákonom stanovenú vydržaciú dobu. Podľa konštantnej judikatúry oprávnená držba (vo všeobecnosti) predpokladá, že držiteľ je v dobrej viere, že mu právo patrí, a že je v tejto dobrej viere so zreteľom na všetky okolnosti; uvedené podmienky musia byť splnené súčasne. Dobrá viera v prípade práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spočíva v presvedčení držiteľa, že na základe určitého titulu bolo zriadené vecné právo (vecné bremeno) a že v takto založenom právnom vzťahu je oprávnený vykonávať právo, ktoré tvorí obsah tohto vzťahu. Zákonnými podmienkami vydržania sú tak oprávnená držba, uplynutie zákonom určenej vydržacej doby a spôsobilý predmet vydržania (§ 134 OZ).

24. Pri prvom predpoklade oprávnenej držby musí navrhovateľ uviesť skutočnosti, od ktorých odvodzuje svoju dobromyseľnosť, ako jeho presvedčenie, že nekoná bezprávne, keď užíva určitú vec. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Okolnosťami, ktoré môžu svedčiť pre záver o existencii dobrej viery, sú aj okolnosti týkajúce sa právneho dôvodu nadobudnutia práva (právneho titulu), teda tzv. uchopenia sa držby. Pravdou síce je tvrdenie odvolateľky, že právo výkonu vecného bremena (jeho nadobudnutie) nie je podmienené výlučne existenciou písomnej nadobúdacej zmluvy. Oprávnená držba sa môže zakladať na domnelom (putatívnom) právnom dôvode, alebo na neplatnom právnom dôvode (R 44/1996), preto navrhovateľ nevyhnutne v návrhu na začatie konania musí uviesť o aký právny titul opiera svoju dobromyseľnosť, nepostačuje len uviesť skutočnosti, z ktorých on subjektívne odvodzuje, že v čase uchopenia sa držby (či jeho právny predchodca) bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný a túto dobromyseľnosť si zachoval počas celej rozhodujúcej doby. Samotná skutočnosť, že sa niekto správa spôsobom, ktorý napĺňa možný obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (napríklad dlhodobo prechádza cez cudzí pozemok) ešte neznamená, že je držiteľom tvrdeného vecného práva (pozri tiež rozhodnutie NS SR sp.zn. 8Cdo 147/2018). Na preukázanie všetkých tvrdených skutočností by mal navrhovateľ označiť tiež dôkazy a pokiaľ ide o listinné dôkazy, tak by ich mal k návrhu aj pripojiť (§ 26 ods. 1 CMP). V tomto smere odvolací súd poukazuje tiež na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 4 Cdo 287/2006 a sp.zn. 5 Cdo 234/2009, v ktorých tento vyslovil, že medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci (analogicky práva vecného bremena) patrí aj okolnosť, ako vec/právo (držiteľ) nadobudol a či mu svedčí nejaký nadobúdaci titul (rozumej nie nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnostiam, v prospech prístupu ku ktorým má vecné bremeno slúžiť).

25. Posúdením rozhodujúcich skutočností v danej veci navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tvrdeniami, že ako výlučná vlastníčka nehnuteľností, a to parcely č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 591 m², parcely č. XXX - záhrada o výmere 942 m² a parcely č. XXX - záhrada o výmere 134 m², zapísaných na LV č. XXX má k týmto nehnuteľnostiam z verejnej komunikácie jediný možný prístup cez parcely č. XX a č. XX, ktorý prístup k nehnuteľnostiam užívali od nepamäti aj jej právni predchodcovia T. K. a C. K., pričom ani túto tvrdenú skutočnosť (i keď pre záver o vydržaní nepostačujúcu) neosvedčila (rozumej užívanie susediacej parcely právny predchodcami). Potvrdenia vydržania práva prechodu a prejazdu cez predmetné parcely sa domáhala za domnienky, že v dobrej viere došlo k vydržaniu tohto práva zodpovedajúceho tvrdenému vecnému bremenu. Toto (subjektívne) presvedčenie navrhovateľky, však nevyhnutne musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami, ktoré ju k tomu záveru oprávňujú a z ktorých sa dá bez pochybnosti usúdiť, že v určitom právnom vzťahu jej patrí právo k cudzej veci spôsobilé byť obsahom vecného bremena a niekto iný je povinný strpieť výkon tohto práva. V konaní o potvrdení vydržania, je nevyhnutné skúmať najskôr právny titul, od ktorého vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu odvodzuje samotná navrhovateľka, hoc i domnelý a v nadväznosti na to tiež právny titul jej predchodcov.

26. Navrhovateľka síce tvrdila, že prístup k predmetným nehnuteľnostiam bol od nepamäti využívaný jej právny predchodcami a ona takto nadviazala na výkon práva a činila tak v dobrej viere, že nadobudla právo zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, avšak neuniesla dôkazné bremeno a tieto svoje tvrdenia žiadnym spôsobom neosvedčila (že sporné pozemky užíva/-la dobromyseľne za účelom prechodu a prejazdu), pričom skutkové okolnosti, z ktorých vyvodzovala svoju dobrú vieru, právny názor podsúvaný navrhovateľkou neumožňovali, na čom nič nemení ani tvrdenie, že tiež právni predchodcovia navrhovateľky sporné parcely dlhodobo užívali (čo navyše rovnako ani neosvedčila), keďže samotná skutočnosť, že niekto koná spôsobom, ktorý napĺňuje možný obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (dlhodobý a nerušený prechod, prejazd cez cudzí pozemok), ešte

neznamená a nepostačuje na prijatie záveru, že navrhovateľka je oprávneným držiteľom tohto vecného práva. Za stavu, že existenciu nadobúdacieho titulu vôbec netvrdila, súd prvej inštancie nemal čo v ďalšom skúmať, keďže absentuje základný predpoklad pre záver o kumulatívnom naplnení zákonných predpokladov vydržania tvrdeného práva.

27. Ako teda správne súd prvej inštancie uviedol, navrhovateľka nepreukázala, ani len netvrdila existenciu právneho dôvodu, t.j. nadobúdacieho titulu, ani domnelého (bez ďalšieho neuvádzala ani konkrétne okolnosti, z ktorých by sa minimálne dalo vyvodiť, že došlo k uzavretiu ústnej zmluvy, na základe ktorého by ona a jej právni predchodcovia nadobudli právo zodpovedajúceho vecnému bremenu), existenciu výkonu práva v rovine tvrdenia dostatočne nepodporila príkladmo ani čestnými prehláseniami vlastníkov predmetných parciel č. XX a č. XX o tom, že tieto užíva (či jej právni predchodcovia užívali) dlhodobo a nerušene na prechod a prejazd k svojim nehnuteľnostiam, t.č. vo vlastníctve navrhovateľky. Nemožno tiež opomenúť, že ani v darovacej zmluve uzatvorenej medzi navrhovateľkou a jej právnym predchodcom T. K. (v kópii na čl. 4ch spisu) nie je ani zmienka o existencii vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu cez parcely č. XX a č. XX v prospech prevádzanej nehnuteľnosti. Navrhovateľka preto musela disponovať minimálne pochybnosťou o tom, či jej právni predchodcovia mohli vydržať právo vecného bremena prechodu a prejazdu cez sporné parcely. K uvedenému odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ by sa aj právo prechodu a prejazdu cez predmetné parcely v minulosti realizovalo (čo však žiadnym spôsobom neosvedčila, zostalo to len v rovine tvrdení), tak pri absencii právneho titulu (ktorý nebol ani tvrdený) už na strane jej právnych predchodcov, navrhovateľka nemohla byť a už vôbec nie ona od ňou uvádzaného dátumu (28. februára 2011) dobromyseľná, že koná ako oprávnená z platného vecného bremena, keďže v tom čase nehnuteľnosti, na ktoré by sa vecné bremeno malo viazať (prístup k nim) ona ani nevlastnila.

28. V konečnom dôsledku pre potreby tohto konania, ktoré je svojim charakterom nesporové je potrebné si uvedomiť (na čo nakoniec upriamuje pozornosť aj samotná navrhovateľka), že vo vzťahu k parcelám, ktoré majú byť zaťažené vecným bremenom je spor o vlastnícke právo (je prítomný duplicitný zápis vlastníctva), takže otázku, kto je nositeľom hmotnoprávneho vzťahu tvrdeného navrhovateľkou, nie je možné kvalifikovane pre potreby navrhovateľkou požadovaného rozhodnutia zodpovedať, čo je významným nielen z pohľadu formálneho okruhu účastníkov konania, ale predovšetkým z pohľadu oprávnení, ktoré z tohto postavenia plynú už len v rovine vznášania možných námietok proti navrhovateľkou tvrdenému právu, ktorý spor o vlastníctvo už len z jeho povahy, nie je možné vyriešiť v mimosporovom type konania (nie sú na to splnené zákonné predpoklady), čo však nediskvalifikuje navrhovateľku z domáhania sa tvrdeného práva v sporovom konaní.

29. S poukazom na uvedené skutočnosti, odvolací súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov pre záver o nadobudnutí práva vecného bremena vydržaním, o.i. aj pre absenciu právneho titulu, od ktorého by navrhovateľka (ako aj jej právni predchodcovia) mohli odvodzovať výkon práva prechodu a prejazdu po dotknutých parcelách.

30. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil za použitia ust. § 387 ods. 1 CSP. Navrhovateľka v odvolaní voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie neuviedla žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktoré by neboli predmetom posudzovania súdom prvej inštancie a s ktorými by sa už súd prvej inštancie nebol náležite vysporiadal, pričom odvolacím prieskumom rovnako neboli zistené ani iné skutočnosti, ktoré by indikovali k odlišnému, v prospech navrhovateľky vyznievajúcemu rozhodnutiu.

31. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

32. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

34. V mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zásada, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, čo

znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku a to v zmysle § 55, umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní, zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu ustanovenia § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní.

35. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Trenčín pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).